

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Aš, Nohova 2201, okres Cheb

Nohova 2201, 352 01 Aš

Identifikátor školy: 600 065 791

Termín konání inspekce: 23., 24. a 26. března 2004

Čj.:	e1-1048/04-1503
Signatura:	oe1ax114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu;
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu;
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Trojtrídni mateřská škola je od 1. června 1994 příspěvkovou organizací. Zřizuje ji Město Aš, Kamenná 52, 352 01 Aš.

Mateřská škola je umístěna ve vile na okraji velkého parku. Zajišťuje celodenní provoz od 6:00 do 16:00 hodin. Je do ní zapsáno celkem 66 dětí, které jsou do tříd rozděleny podle věku. Kapacita zařízení je naplněna.

Školní vzdělávací program je zpracován na období jednoho roku a je zaměřen na ekologii a estetickou výchovu. Do výchovně-vzdělávací koncepce jsou dále zahrnuty předplavecká příprava, seznamování se základy německého jazyka, taneční kroužek a logopedická péče.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování pro děti a zaměstnance.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Pedagogickou činnost zabezpečuje šest učitelek včetně ředitelky. Tři mají odbornou a pedagogickou způsobilost, tři, které podmínky stanovené právním předpisem nespĺňují, absolvovaly střední odborné školy nebo gymnázium. Dvě učitelky si doplňují pedagogické vzdělání, které ale není zaměřené na učitelství pro mateřské školy. Jedna učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí má státní jazykovou zkoušku z německého jazyka a je také absolventkou rozšiřujícího studia zaměřeného na vyučování v mateřských školách pro děti vyžadující zvláštní péči. Získané kompetence využívá k rozvoji dětí. Z uvedeného vyplývá, že v souladu s potřebami školy se vzdělává pouze část učitelek. Pedagogický sbor je stabilizovaný, pět učitelek má delší pedagogickou praxi. Od poslední inspekce provedené v roce 2000 došlo v personálním obsazení pouze k malým změnám. Jedna učitelka, přijatá na částečný úvazek, pracuje v mateřské škole prvním rokem. K posílení pedagogického sboru došlo z důvodu zajišťování programu pro děti, které po obědě nespí. Při rozdělování přímé výchovné práce využívá ředitelka kvalifikaci a zkušenosti učitelek, všechny se podílejí se na tvorbě školního programu.

Pravidla chodu mateřské školy jsou funkčně stanovena v organizačním a provozním řádu, zodpovědnost a kompetence zaměstnanců jsou upřesněny v pracovních náplních. Je vytvořen funkční informační systém, který umožňuje operativní řízení mateřské školy. V malém kolektivu ředitelka využívá denní kontakt se zaměstnanci. Práci koordinuje také prostřednictvím pedagogických a provozních porad, jejichž hlavní program je předem stanoven. Zápisy jsou ale někdy spíše formální a mají nižší vypovídací hodnotu.

Kontrolní systém je pečlivě zpracován a rozplánován. Zahrnuje obecnou kontrolu i cíle hospitací. Z předložených hospitačních záznamů a zápisů z pedagogických porad však není zřejmé, jak je v praxi realizován. Hospitační záznamy postrádají hlubší analýzu zjištěných

kladů a záporů a závěry pro další práci. Ze zápisů z pedagogických porad nevyplývá, zda jsou závěry z kontrolní činnosti předmětem dalšího jednání.

Ředitelka se snaží vytvářet vhodné podmínky pro odborný růst učitelek, sebevzdělávání patří mezi kritéria jejich hodnocení. Informovanost učitelek o změnách a trendech v oblasti předškolního vzdělávání je rozdílná, současné požadavky na organizaci a formy výchovně-vzdělávací práce se nedařilo v řízených činnostech vždy realizovat.

Ředitelka hodnotí zaměstnance na základě stanovených kritérií. Pololetní bilanci práce učitelek ve třídách využívá i v řídicí činnosti. Pro oceňování práce využívá nenárokové složky platu.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI

Budova mateřské školy je udržovaná, vnitřní uspořádání vyhovuje potřebám provozu a počtu zapsaných dětí. Údržbě a modernizaci je věnována trvalá pozornost.

Učitelky se snaží využívat celý objekt ve prospěch dětí. Atypické třídy v prvním a druhém poschodí jsou útulné, světlé, ale méně prostorné. V přízemí jsou šatny, menší tělocvična a společná jídelna. Potřebné hygienické zázemí je pro děti bezpečně dostupné. Stejně jako při poslední inspekci mají děti k dispozici dvě stálé ložnice, které jsou využívány přibližně dvě hodiny denně. Vzhledem k tomu, že ve třídách a hernách je méně místa, není toto řešení využití prostoru zcela efektivní.

I když se učitelky snaží přizpůsobovat prostředí aktivitě a zájmům dětí, prostorové uspořádání a zařízení nabízí více možností pro klidnější a společné hry, než pro rušnější pohybové aktivity. Ve třídách jsou vytvořeny rozličné hrací koutky, děti zde mají prostor i pro odpočinek. Třídy a herny jsou vybaveny starším udržovaným nábytkem, výška stolků a židlí vyhovuje vzrůstu dětí. Podnětnost prostředí je rozdílná: některé hračky a pomůcky jsou dětem volně dostupné, některé jsou však uloženy v uzavřených vyšších skříňkách a děti si je nemohou brát bez pomoci dospělého. V mateřské škole jsou často využívány hudební nástroje, zejména klavíry, elektrické klávesy a dětské rytmické nástroje. K dispozici jsou přehrávače kazet a CD, tělovýchovné nářadí a náčiní, výtvarný materiál, různé druhy stavebnic, doplňků ke hrám apod. Prostorná zahrada je využívána pro rozmanité hry, pohybové aktivity i odpočinkové činnosti.

Zlepšování materiálních podmínek je věnována soustavná péče. Od poslední inspekce se zlepšilo vybavení pomůckami a hračkami. Účelnější využívání prostoru ale není patrné.

Učitelská knihovna je podle možností doplňovaná o odborné a metodické publikace. Ředitelka pro svoji práci využívá počítač a internet.

Obměna vybavení a údržba zařízení probíhá v postupných krocích ve spolupráci se zřizovatelem. Plán obnovy a oprav je součástí školního vzdělávacího programu. Ředitelka využívání materiálních zdrojů sleduje a jeho zlepšování věnuje trvalou pozornost.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka zpracovala školní vzdělávací program na školní rok 2003/2004. Vycházela při tom z analýzy uplynulého období a místních podmínek. Školní vzdělávací program vymezuje vzdělávací cíle, stanovuje úkoly pro řídicí práci a spolupráci s veřejností. Program je zaměřen především na ekologii a podporu zdravého životního stylu. Na školní vzdělávací program tematicky navazují plány ve třídách. V oblasti kompetencí, záměrů a příležitostí čerpají z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mají formu měsíčního plánování v souladu s ročním obdobím. Konkrétně jsou jednotlivá témata rozpracována do týdenních bloků, ve kterých jsou plánovány pouze řízené činnosti. Nabídka činností pro spontánní aktivity dětí není v plánech uváděna.

Do vzdělávacího programu patří celoroční projekt „Němčina hrou“, taneční a keramický kroužek, logopedická péče a předplavecká příprava starších dětí.

Mateřská škola spolupracuje podle potřeby s pedagogicko-psychologickou poradnou, podle zájmu rodičů s ní zprostředkovává kontakt.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena v souladu s právními předpisy. Evidenční listy a přehledy docházky poskytují potřebné údaje. V přehledech výchovné práce je zachycen sled činností v průběhu dne.

Ve třídách jsou vedeny stručné funkční záznamy o pozorování dětí. Jako pedagogická diagnostika slouží i výtvarné práce a pracovní listy na grafomotorická cvičení

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí i další dokumentace průkazně zachycují průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka stanovila pro plánování třídních programů základní pravidla. Jejich funkčnost a naplňování sleduje při hospitační činnosti. K posuzování efektivity výchovně-vzdělávacího procesu využívá také výsledky analýzy, na jejímž zpracování se podílejí i učitelky.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace sledované výchovně-vzdělávací práce byla účelná, režim dne je pružný, odpovídá psychohygienickým zásadám. Spontánní a řízené činnosti se většinou prolínaly. Děti měly zpravidla dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru, pravidelně byl zařazován pobyt venku.

Zejména starší děti se v prostorách školy pohybovaly samostatně a jistě.

Organizace činností spojených se životosprávou a hygienou probíhala klidně. Z hlediska rozvoje samostatnosti však byla někdy méně efektivní, stejně jako při poslední inspekci. Děti si mohly vybrat odpovídající porci jídla, učitelky respektovaly jejich individuální tempo při jídle. Děti se na přípravě a úklidu stolu podílely pouze v omezené míře, což nebylo zcela v souladu s jejich přirozenou touhou pomáhat. Vlivem méně pružné organizace tak vznikaly zbytečné prostoje.

Mateřská škola je otevřená vůči rodičům. Mohou vstupovat do tříd, účastnit se slavností, požádat učitelky i ředitelku o konzultace apod. Při rozdělování dětí do tříd ředitelka respektuje sourozenecké a kamarádké vazby. O dění v mateřské škole se rodiče dozvídají při předávání dětí a také z nástěnek v šatnách. Zapojují se do drobné údržby například na školní zahradě.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy

Spontánní a řízené činnosti

Hospitace proběhly ve všech třídách a u všech učitelek. Kvalitu sledované práce pozitivně ovlivňovaly jejich zkušenosti z praxe a poznatky z dalšího vzdělávání. Chybějící kvalifikace se částečně negativně projevila ve správnosti didaktických postupů.

Motivace spontánních a řízených činností byla pozitivně ovlivněna podnětností prostředí. Učitelky vycházely především ze zájmů a potřeb dětí, dominantní činností byla hra v různých podobách. Děti se samy zapojovaly do různých výtvarných a pracovní činnosti, námětových a konstruktivních her, které rozvíjely jejich samostatnost, myšlení, fantazii a tvořivost.

Spontánní a řízené činnosti probíhaly většinou v rozvolněném programu, který umožňoval přizpůsobit organizaci činností potřebám dětí a aktuální situaci ve třídě.

Plánování a bezprostřední příprava učitelek zejména na řízené činnosti byla promyšlená. Spontánní a řízené činnosti se učitelky snažily motivačně a námětově propojit. Náměty pro řízené činnosti vycházely ze zkušeností dětí a navazovaly na jejich dovednosti. Spontánní činnosti byly zcela ponechány na výběru dětí. Pro námětové hry děti využívaly zejména hrací koutky, stavebnice, konstruktivní a další doplňkový materiál. Prostor pro volný pohyb byl stísněnější. Děti si některé hračky a pomůcky vybíraly samostatně, byly vedeny k jejich úklidu na určené místo. Míra samostatnosti při výběru a úklidu hraček a pomůcek byla závislá na dostupnosti a způsobu uložení.

Pro společně organizované činnosti učitelky volily zejména skupinovou a individuální práci. Děti byly zjevně spokojené při hudebně-pohybových činnostech, při aktivitách s různým výtvarným a pracovním materiálem, didaktických a námětových hrách. Učitelky využívaly jejich předchozí zkušenosti, plánovaně i nahodile nabízely dětem k řešení rozmanité problémové situace. Vytvářely dostatek podnětů pro rozvoj dětského slovníku a pro upevňování řečových dovedností. Naopak méně prostoru pro aktivitu dětem poskytovaly některé společně organizované činnosti, které potlačovaly tvořivost a učení hrou. Děti při nich měly málo příležitostí k získávání dovedností vlastní činností, převažovalo v nich předávání hotových poznatků. Organizace činnosti tak neodpovídala zájmům a osobnostním předpokladům dětí. Požadavky na děti byly diferencovány s ohledem na jejich věk a schopnosti. Komunikace mezi učitelkami a dětmi byla oboustranně vstřícná, nenásilně vedené rozhovory podněcovaly děti k řečové aktivitě, učitelky cíleně rozvíjely jejich samostatný řečový projev. V některých sledovaných blocích se spontánní a řízené činnosti prolínaly a vhodně doplňovaly, občas ale převažovaly řízené činnosti nad volnou hrou a nepodařilo se zcela přizpůsobit jejich organizaci potřebám a zájmům dětí.

Metody a formy práce založené na praktických činnostech a hře rozvíjely fantazii, samostatnost, dovednosti a umocňovaly prožitek dětí. Jejich sebedůvěra byla posilována pozitivním hodnocením.

Individuální přístup učitelek byl zpravidla výrazný, patřičnou péči věnovaly dětem s odloženou školní docházkou. Soustavná péče je věnována logopedické prevenci a rozvoji jemné motoriky. Vzájemná komunikace byla vstřícná a přátelská. Přirozeně, v běžných situacích byly děti vedeny k toleranci a vzájemné ohleduplnosti.

Průběh a organizace sledovaných spontánních činností jsou velmi dobré. Průběh a organizace sledovaných řízených činností jsou hodnoceny rovněž jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Mateřská škola věnuje pozornost pohybovému rozvoji dětí, pravidelně zařazuje různé tělovýchovné a hudebně-pohybové aktivity. Při manipulačních hrách, výtvarných a pracovních činnostech si děti procvičovaly jemnou motoriku. Sebejistě se orientují v prostředí mateřské školy.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, částečně byly zapojovány do přípravy stolování. Pitný režim využívaly dle svých potřeb. Přiměřeně svým schopnostem uměly pečovat o své věci a pořádek.

Znají řadu hudebně-pohybových her, písní, básní a mají zkušenosti z pozorování na vycházkách, učí se zacházet s různým výtvarným a pracovním materiálem. Jsou vedeny ke spolupráci a učí se přijímat různé sociální role a vzájemně se tolerovat. Dokáží pohotově reagovat na pokyny učitelky.

Taktně jsou vedeny k akceptování dohodnutých pravidel chování a elementárnímu hodnocení různých situací. Příkladných výsledků některé děti dosahují v oblasti seznamování se s cizím jazykem. Podle obrázků a otázek dokáží jednoduše komunikovat a samostatně se vyjadřovat.

V průběhu dne se děti zapojovaly do různých aktivit, které rozvíjely jejich dovednosti, tvořivost a fantazii.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině mateřské školy jsou v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Krajským úřadem Karlovarského kraje dne 9. dubna 2003, čj. 2199/SK/T/BA/03;
2. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Městem Aš dne 28. srpna 2002, bez čj.;
3. Povinná dokumentace k evidenci dětí v 1. – 3. třídě pro školní rok 2003/2004 - přehledy docházky dětí, přehledy výchovné práce a evidenční listy;
4. Záznamy o dětech ve školním roce 2003/2004;
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2003;
6. Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004;
7. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004;
8. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2002/2003;
9. Plán pedagogických porad pro školní rok 2003/2004;
10. Harmonogram pedagogických kontrol pro školní rok 2003/2004;
11. Zápisy z pedagogických a provozních porad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004;

12. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004;
13. Hospitační záznamy ředitelky za školní rok 2002/2003 a 2003/2004;
14. Vnitřní řád mateřské školy, provozní řád a organizační řád pro školní rok 2003/2004;
15. Pracovní náplně pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců a kritéria pro jejich hodnocení;
16. Plán spolupráce s veřejností, základní školou a základní uměleckou školou ve školním roce 2003/2004;
17. plán ozdravných opatření na školní rok 2003/2004;
18. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů.

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces zajišťují učitelky, které mají zájem o prohlubování profesních dovedností. I když jejich další vzdělávání není zcela v souladu s potřebami mateřské školy, snaží se jim ředitelka poskytovat metodickou pomoc. Organizace pedagogické práce a chodu zařízení je funkční, opírá se o předchozí analýzu a částečně využívá zpětné vazby. Prostředí je upravené a pro naplňování pedagogických záměrů podnětné. Zlepšování materiálně-technických podmínek je zahrnuto do školního vzdělávacího programu. Modernizace vybavení a údržba budovy probíhají průběžně. Učitelky se snaží přizpůsobovat prostředí aktivitám dětí, vyřešit prostorové uspořádání více ve prospěch volných pohybových aktivit se škole zatím zcela nepodařilo.

Výchovně-vzdělávací činnost je většinou promyšlená a koncepční. Některé učitelky dávaly přednost práci ve skupinách a snažily se uplatňovat osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání. Organizace předem plánovaných řízených činností podle výchovného záměru ale někdy bránila větší spontánnosti dětí, rozvoji tvořivosti a samostatnosti.

Od poslední inspekce provedené v roce 2000 se zlepšilo vybavení mateřské školy, pokračuje modernizace budovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členky týmu	Marie Behenská
	Zdeňka Srpová	
	Věra Weberová	

V Chebu dne 16. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. dubna 2004

Razítko

Ředitelka mateřské školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Miloslava Vaváková

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. května 2004	05-1169/04-110
Zřizovatel město Aš	7. května 2004	e1-1048/04-1503

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.